

Forord

Artiklerne i dette nummer af Biblioteksarbejde har fokus på indeksering. I disse tider med fuldttekstsøgning og partiel match søgeteknikker betragtes indeksering af nogle som en overflødig aktivitet, der både er arbejds- og ressourcekrævende. Og sandt er det, at nye søgeteknikker og fuldttekstsøgning har beriget genfindingsprocessen og muliggjort genfindning på basis af ophavens egen sprogbrug og specifikationsniveau.

Fuldttekstsøgning stiller imidlertid også øgede krav til søgerne, der i højere grad selv må tage højde for synonymer, ordenes flertydighed og kontekstproblemer for at få præcise søgeresultater. Derudover kan fuldttekstsøgning i store databaser til tider resultere i store og uoverskuelige søgeresultater. Søgeresultater, hvor manglende indeksering vanskeliggør relevansbedømmelse, fordi der savnes en fyldestgørende beskrivelse af de fremfundne dokumenter.

Indeksering er derfor stadig en nyttig værdiforøgelse, der både øger sikkerheden og kvaliteten ved informationsøgning.

I de senere år har der både nationalt og internationalt været øget interesse omkring indeksering af skønlitteratur. I nummerets første artikel *Romaner af mange slag. Om indeksering, klassifikation og formidling af skønlitteratur* diskuterer Hans Jørn Nielsen, der er lektor på Danmarks Biblioteksskole i Aalborg, væsentlige problemstillinger i relation til indeksering af skønlitteratur. Udgangspunktet for artiklen er, at den skønlitterære indeksering almindeligvis koncentrerer sig om de indholdsmæssige elementer (tema, motiv, handling, emne) fremfor litteraturens form og stil. Flere eksempler inddrages i argumentationen for en opprioritering af formaspektet, idet det gennem eksempler vises, at to romaner om det samme emne, skrevet indenfor hver sin litterære tradition og stil, kan give læseren

meget forskellige læseoplevelser. Indeksering af formaspæktet vil være en værdifuld berigelse til gavn for både genfindning og relevansbedømmelse.

Artiklen *Undersøgelse af folkebibliotekslånernes skønlitterære præferencer samt foretrukne metoder til fremfindning af skønlitteratur*, skrevet af bibliotekarerne *Merete Høeberg Nielsen* og *Tina Henneberg Zoega*, handler også om indeksering af skønlitteratur. Undersøgelsen, der er lavet som hovedopgave ved Danmarks Biblioteksskole i Aalborg, bekræfter vigtigheden af formaspæktet. Formålet med undersøgelsen var bl.a. at afdække, hvilke aspekter ved skønlitteratur som lånerne vægter ved udvælgelse af skønlitteratur. Aspekterne "handlingen", "læseoplevelsen", "måden den er skrevet på" og "persontegningen" er de aspekter, der hyppigst fremhæves. Undersøgelsen viste endvidere, at græsning er den mest anvendte litteratursøgningsmetode. Bibliotekskatalogen bruges kun af få lånerne til fremfindning af skønlitteratur som følge af manglende kendskab til elektronisk litteratursøgning. Konklusionen er derfor, at en forbedret indekseringspraksis og derved bedre søgemuligheder må formidles aktivt til lånerne.

Nummerets to sidste artikler har fokus på Internetindeksering og de tiltag, der er i gang for at forbedre adgangen til Internetdokumenter. I artiklen *"Indeksering af Internetressourcer. Er "Metadata" løsningen?"*, skrevet af lærer *Bo Gerner Nielsen* og assisterende fagleder *Erik Thorlund Jepsen*, Biblioteksskolen i Aalborg, beskrives Dublin Core-

konceptet - dets muligheder og problemstillinger. I artiklen konkluderer de, at tilførelse af metadata til Internetdokumenter vil forbedre genfindingsmulighederne. Det kræver imidlertid, at søgemaskinernes faciliteter også forbedres, således at der gives mulighed for at benytte traditionelle søgefaciliteter: feltafgræsning, kombinatorisk søgning, listning m.v. Dublin Core-konceptet kræver ligeledes, at ideen vinder indpas hos ophavene, der skal udføre den praktiske indeksering. Endvidere er den blotte tilstedeværelse af metadata ikke tilstrækkelig. Kvaliteten og ensartetheden er også vigtige faktorer.

Også i den sidste artikel *"Lokal registrering og indeksering af Internetdokumenter"*, skrevet af *Marianne Lykke Nielsen*, der er assisterende fagleder på Danmarks Biblioteksskole i Aalborg, argumenteres der for øget registrering og indeksering af Internetressourcer. Internettets omfang taler for, at bibliotekerne lokalt udvælger et antal Internetdokumenter, der har særlig interesse og betydning for bibliotekets lånere, og gennem lokal registrering forbedrer adgangen til disse udvalgte ressourcer. Artiklen er praktisk orienteret, og der gives i artiklen retningslinier for indeksering og opbygning af lokale søgeværktøjer.

I anmeldelsesdelen er der en anmeldelse af Hanne Ruus' doktordisputats: "Danske kerneord: centrale dele af den danske leksikalske norm". Afhandlingen er anmeldt af Svend Bruhns, ass. fagleder i Bibliografi ved Aalborgafdelingen.